

**Verslag
Proeven van Cultuur
Een participatieproject voor personen met een verstandelijke handicap.**

Presentatie: Christine De Vos, VIBEG

Verslag: Celine Oosterlynck

VIBEG vzw is een vormingsinstelling met een bijzondere doelgroep, nl. volwassenen met een licht of matig verstandelijke handicap. Voor het project Proeven van cultuur werkten ze samen met Compagnie Tartaren, een sociaal-artistisch gezelschap van het buurtwerk 't Lampeke, dat ervaring heeft met kansengroepen en dat voor dit project toelidingen en de begeleiding van een dramareeks verzorgde.

De stad Leuven gaf financiële ondersteuning door middel van een projectsubsidie voor de werkmiddelen en via de cultuurbonnen kon men aan goedkope tickets geraken. Voor de toeliding werden de lokalen van het cultuurcentrum in Leuven (30 CC) gebruikt.

Het project bestond uit drie delen:

Participatie aan het regulier aanbod

VIBEG koos 4 voorstellingen van het 30CC om met een kleine groep mensen te gaan bekijken, met toeliding: Spoon River, Jukebox 2000, New Year in Buenas Aires en De Kollega's. Telkens werd de voorstelling ingeleid met een passende voorbereiding (samen aangepaste tekst lezen, een muziekquiz initiatie tango en Weense wals, een mini-workshop) en achteraf of in de pauze was er vaak de gelegenheid om met de acteurs/muzikanten te praten.

Kennismaken met de plekken van het cultuuraanbod

VIBEG ging met een groep naar de Leuvense stadsschouwburg en bracht een bezoek achter de schermen. Ze kregen uitleg over de oorsprong van het theater, het theater van vroeger en van nu. Daarna werd een korte theaterworkshop gegeven.

Zelf cultuur aanbieden

Er werd een korte dramareeks georganiseerd voor mensen die daar normaal niet met in aanraking komen. Tijdens vier bijeenkomsten werd een toonmoment voor publiek voorbereid (voor familie, vrienden, begeleiders, studenten, mensen van Cie Tartaren). De titel van de voorstelling, "Vergeet-mij-nietjes", kwam voort uit de startworkshop: elke deelnemer bracht een voorwerp mee dat hem deed denken aan iemand die hem dierbaar is. Zo werden alle verhalen aan elkaar geweven en kwam men tot een voorstelling met woord, dans, zang, projectie... De deelnemers waren trots en de reacties van familie en begeleiders zeer positief. Achteraf werd het project uitgebreid met drie extra repetities en twee extra opvoeringen voor een groter publiek. Iedereen deed weer mee!

In het project werd aandacht besteed aan het wegwerken van drempels en het zoeken naar oplossingen. Onder fysieke drempels valt bijvoorbeeld de toegang voor rolstoelgebruikers, maar ook vervoer, begin- en einduur van de voorstelling, beschikbaarheid en leesbaarheid van de informatie, of gewoon de weg vinden in de schouwburg. Op sociaal vlak botste men op problemen in verband

met de aankoop van de tickets: door de hoge vraag naar tickets moet men op tijd reserveren, maar weet men op dat moment nog niet hoeveel deelnemers er mee gaan, of er al dan niet rolstoelgebruikers bij zijn, enz. Ook de sociale conventies in het theater, zoals applaus, vaste zitplaatsen en pauze, is voor mensen met een verstandelijke handicap niet altijd evident. Bovendien kan de drukte in een theater voor onrust zorgen. Omdat de voorstellingen vaak 's avonds plaatsvinden, zijn veel mensen afhankelijk van anderen voor hun vervoer naar de schouwburg en terug naar huis.

Doordat de informatie over de voorstellingen niet altijd even toegankelijk is, zijn intermediairen noodzakelijk bij het kiezen van de voorstellingen.

Op financieel vlak is dit project enkel mogelijk met extra input. Men kon goedkopere tickets verkrijgen door het gebruik van cultuurbonnen, de stad Leuven gaf een subsidie om de kostprijs van de toeleidingen te betalen, en de MinderMobielenCentrale werd gebruikt voor het vervoer. Ook vrijwilligers zijn een grote hulp.